

Milí bratři, členové unijní rady,

přeji pěkný den s vědomím Boží moci ve Vašich životech.

Včera v odpoledních hodinách jsme se rozhodli k velmi nesnadnému kroku. Požádali jsme ministerstvo kultury o financování mezd kazatelů Církve adventistů sedmého dne státem. (Dopis na ministerstvo v příloze.)

Dovolím si naše rozhodnutí zdůvodnit a je na Vás, jestli jej podpoříte, či zamítnete. Vím, že je to odvážné rozhodnutí, učiněné i pod tlakem událostí, ale učiněné zároveň i na modlitbách.

V úterý ráno jsem na ministerstvu kultury jednal s paní Ing. Pavlou Bendovou, ředitelkou odboru církví a jejím zástupcem a vedoucím oddělení koncepčního a právního panem Mgr. Jakubem Křížem ohledně návrhu na "Věcný záměr zákona o nápravě některých majetkových křivd způsobených církvím a náboženským společenstvem v době nesvobody a o narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společenstvy".

Jednání bylo konstruktivní, otevřené. Ministerstvo rozumí našim nárokům na finanční odškodnění za uchvácení nemovitého majetku v roce 1948 a za odebrání veškerého movitého i nemovitého majetku v roce 1952 na základě zákazu naší církve.

Jednoznačně bylo potvrzeno, že tento zákon je připravován pro všechny dotčené registrované církve, kterým bylo přiznáno oprávnění výkonu zvláštních práv. Církev adventistů je registrovanou církví a získala všechna oprávnění výkonů zvláštních práv (možnost uzavírat sňatky, mít vojenské a vězeňské kaplany.... a v minulém roce získala také oprávnění k vyučování na školách), proto se v plné míře připravovaný Věcný záměr zákona vztahuje i na nás.

Ministerstvo souhlasí, že máme právo usilovat o finanční náhradu za zabavený majetek. Zároveň ministerstvo nezpochybnilo odhadovanou cenu zabaveného majetku naší církvi, která činí 1,04 mld. Kč. Upozornilo nás, že Věcný návrh zákona stanovuje celkovou finanční náhradu všem církvím, což je 83 mld. Kč., a paušální finanční náhradu stát rozdělí na základě dohody církví a náboženských společností.

Jedno z nejcitlivějších míst zákona je právě ona dohoda církví na procentuálním poměru rozdělení finanční náhrady. Toto stát nechává na vzájemné domluvě církvím. Do tohoto stát údajně nebude zasahovat.

Na ministerstvu jsem na vědomí odevzdal dopis adresovaný br. Ing. Fojtíkovi, který je předseda ekumenického výboru církve a stát, který připravuje a jedná o Věcném zákonu se státem a zastupuje ERC. (Dopis naleznete v příloze)

Po jednání na ministerstvu jsem odjel na zasedání řídicího výboru ERC (ŘV ERC), kde se projednávala ona dohoda církví na procentuálním rozdělení finanční náhrady. Dohoda byla stanovena na základě nynějších dotací státu církvím. Stát nyní přispívá církvím ročně částkou 1,285 mld. Kč. Z této částky různé církve dostávají různou sumu peněz. Naše církev v letošním roce dostala 2,25 mil. Kč, což je 0,18% z celkové částky. (Např. Jednota bratrská dostala letos 24,433 mil. Kč, což je 1,9%, atd.). Tato nynější procenta se vzala jako dohoda pro Věcný záměr zákona o nápravě majetkových křivd, bez ohledu, jestli církvím bylo něco vzato, či nikoliv.

Touto dohodou je znovu velmi poškozena naše církev. Stát nás poškodil v roce 1948, pak 1952 a nyní, když stát má snahu napravit křivdy, máme být znovu ukřivdění tentokrát jinými církvemi, jenom proto, že jsme dobrovolně nepřijímali peníze na mzdu duchovních a takto jsme snížili své procento. Proti takovýmto plánům dohody jsme se v minulosti společně s bratrem Hrdinkou a Miškejem mnohokrát ohradili na různých grémiích a vždy nám bylo přislíbeno, že nás postaví na stejnou úroveň s ostatními církvemi. Vyjádřil jsem tedy znovu důrazný nesouhlas s touto dohodou na ŘV ERC. Vznikla velmi ostrá polemika snad hodinová. Mohl jsem argumentovat skutečnou materiální újmou

(některým církvím stát nic nedluží, přesto mají být vysoce odškodněni, protože dnes pobírají velké částky od státu), újmou útlaku a represí, zvláště k vůli svěcení soboty. Argumentoval jsem, že tyto peníze církev stejně vloží znovu ve prospěch společnosti, protože platy a vnitřní provoz pokrýváme z desátků a darů členů církve. Hovořil jsem, že nemáme nic proti tomu, kolik dostávají ostatní církve, ale že musíme být zodpovědní vůči věřícím v minulosti, kteří svými dary podporovali církve a stát to vzal, také vůči současnosti i budoucnosti, protože naše církve ne méně než ostatní slouží společnosti díky osobním darům a desátkům.

Členové ŘV ERC uznávali naše věcné i morální nároky na odškodnění, přesto ale hovořili, že jiné řešení není možné, že jiná domluva je neskutečně těžká, že nemohou ponížít nynější daná procenta a vzdát se jich ve prospěch naší církve. Hovořil jsem, že ERC by měla hájit práva všech církví a ne sama vyčlenit některou církev, a že to vnímám jako vyvlastnění naší církve z křesťanské rodiny a postavení nás do jakési druhé či třetí kategorie.

Pak jsem je prosil o to, ať nás nedonutí k tomu, abychom se museli veřejně vyjádřit proti této dohodě a ukázat společnosti, že ve skutečnosti nejde o nápravu křivd, ale o jakési pokračování dotování církví státem. Že si nepřejeme, abychom museli vstoupit do jednání se státem nezávisle na ostatních církvích, které nás vyčlenili a tím bychom byli nuceni ukázat na nejednotu a neschopnost církví se domluvit.

Poté jsem je poprosil, ať hlasováním vyjádří, jestli máme skutečný nárok na odškodnění jako jiné církve, či nikoliv a aby hlasováním vyjádřili doporučení ekumenickému výboru "církve stát", aby hledal na svém středním zasedání cestu k takové dohodě, která by zaručovala odškodnění i pro naši církve.

Ještě znovu argumentovali, že naším dobrovolným zřeknutím příspěvků na platy duchovních jsme se po celá léta vyjadřovali, že nestojíme o nápravu škod způsobené státem vůči naší církvi, protože stát a společnost vnímá, že stát v podstatě příspěvky na platy duchovních zmírňuje důsledky způsobené zabavením majetku státem..

Mohl jsem hovořit o tom, že tento zákon to takto nestanovuje, ale pokud se to takto vnímá v porevoluční době, pak bychom možná neměli tolik zábrán peníze přijmout.

Znovu jsem je poprosil o hlasování, které bylo přijato. K mému údivu (vnitřnímu) všichni členové ŘV ERC hlasováním vyjádřili, že máme skutečný nárok na odškodnění stejně jako jiné církve a doporučují ekumenickému výboru stát a církve k hledání takové dohody, aby naše církve byla odškodněna.

Když jsem jim děkoval za pochopení znovu vyjadřovali, že bude ale těžké takovou to dohodu najít. Vyjádřil jsem důvěru, že naleznou a že ve středu ve 14 hod. zavolám, k jakému závěru komise dospěla.

Včera jsem znovu pročetl návrh Věcného záměru zákona, který nejméně na dvou místech také vyjadřuje současné chápání společnosti a státu k platného zákona z roku 1949.

Cituji:

Zákon č. 218/1949 Sb., o hospodářském zabezpečení církví a náboženských společností státem, ve znění pozdějších předpisů, je normou, na jejímž základě je církvím a náboženským společnostem, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv, poskytováno financování z prostředků státního rozpočtu. Zákon byl přijat v souvislosti s úsilím komunistického režimu o zasahování do vnitřního života církví a náboženských společností; byl také vnímán jako určitá kompenzace za uchvácení hospodářského majetku církví. Zákon je proveden nařízením č. 556/2006 Sb., o úhradě osobních požitků duchovních církví a náboženských společností.

Financování registrovaných církví a náboženských společností, kterým bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštních práv bylo možné dosud vnímat jako jisté ospravedlnění toho, že stát dosud nepřikročil k nápravě majetkových křivd z doby po 25.2.1948, tento stav však nelze nadále prodlužovat, neboť pro stát představuje nekoncepční, časově neohrazenou a průběžně narůstající zátěž státního rozpočtu.

Jestliže návrh Věcného záměru zákona hovoří, že stát a společnost vnímá zákon z roku 1949 jako kompenzaci za uchvácený majetek a církve stanovují procenta odškodnění na základě čerpání finančních prostředků díky tomuto zákonu, pak jsme nabyli přesvědčení, že bychom měli tohoto zákona také využít ke kompenzaci uchváceného majetku a tím ukázat, že o nápravu máme zájem a usilujeme o ni.

Protože se domníváme, že požadavek na uplatnění tohoto zákona musel být podán pro příští rok do konce října, včerejší datum dávalo poslední možnost k zažádání. Proto jsme to nemohli s vámi společně projednat. Dále jsme čekali na zprávu, jak dopadne jednání ekumenického výboru církev a stát. Bylo slíbeno, že ve 14 hodin budeme seznámeni, ale zpráva nepřicházela, takže jsme byli nuceni se pojistit využitím daného zákona.

Díky Bohu. V podvečer jsme se dozvěděli že údajně výbor našel díky především zástupců Biskupské konference způsob, abychom byli plně zahrnuti do odškodnění. Nemáme to zatím písemně ani nevíme, jaký způsob zvolili, přesto této zprávě věříme.

Snažil jsem se vám popsat podrobněji náš postup a co nás vedlo k tomuto závažnému kroku. Píši to v době velmi noční, tak se omlouvám za ne nejlepší stylizaci dopisu.

Prosím o vyjádření vašeho stanoviska k postupu a k rozhodnutí.

Děkuji.

Pavel Šimek